

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟ
ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ INTERNET

Η πειρατεία στο διαδίκτυο

- 1) Θεωρείτε ότι η πειρατεία στο διαδίκτυο, και κυρίως το παράνομο ‘κατέβασμα’ μουσικής και ταινιών και η ανταλλαγή αρχείων μεταξύ των χρηστών (peer to peer) είναι μία ευρέως διαδεδομένη πρακτική και αν ναι, με τάσεις αύξησης ή μείωσης μέσα στα επόμενα χρόνια;

Ο Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης Θεατρικών & οπτικοακουστικών έργων «ΑΘΗΝΑ» αριθμεί περί τα 700 μέλη, και εκπροσωπεί σχεδόν το σύνολο των επαγγελματιών σκηνοθετών και σεναριογράφων της χώρας. Τα τελευταία χρόνια ο ΟΣΔ ΑΘΗΝΑ δέχεται καταγγελίες από μέλη του για την χωρίς την άδειά τους εκμετάλλευση (παρουσίαση στο κοινό, αναπαραγωγή, δυνατότητα φόρτωσης του ψηφιοποιημένου έργου στη μνήμη του υπολογιστή παντός χρήστη) των οπτικοακουστικών έργων τους στο διαδίκτυο. Η μέχρι σήμερα εμπειρία μας δείχνει ότι: α) η δυσκολία διαπίστωσης της πηγής της προσβολής και β) οι χάρη στην εξέλιξη της τεχνολογίας ολοένα αυξανόμενες ταχύτητες διάδοσης και αποθήκευσης των έργων, έχουν προσδώσει στην διαδικτυακή πειρατεία τεράστιες δυνατότητες, γεγονός που μεγιστοποιεί την ζημία (ηθική και οικονομική) που υφίστανται τόσο οι έλληνες πνευματικοί δημιουργοί, όσο και η ελληνική πολιτιστική παραγωγή εν γένει.

- 2) Πιστεύετε ότι υπάρχει τρόπος η πρακτική αυτή να περιοριστεί και ποιος είναι αυτός;

Υποχρέωση του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης ΑΘΗΝΑ είναι να καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την προστασία των δικαιωμάτων των μελών του, ιδιαιτέρως δε για την καταπολέμηση της διαδικτυακής πειρατείας που απειλεί σοβαρά από οικονομικής απόψεως το μέλλον των δημιουργών- μελών του. Ο Οργανισμός μας συμμερίζεται την άποψη ομόλογων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης ότι οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου είναι φορείς που εφόσον το επιθυμούν ή υποχρεωθούν προς τούτο, μπορούν να συνδράμουν την προσπάθεια αντιμετώπισης της διαδικτυακής πειρατείας, καθώς έχουν στη διάθεσή τους στοιχεία για την πηγή της προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, και αφετέρου ελέγχουν την πρόσβαση των χρηστών-προσβολέων στο διαδίκτυο. Κατά συνέπεια η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, και η λήψη νομοθετικών μέτρων με κοινό στόχο τον στο μέτρο του δυνατού και με σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα περιορισμό της διαδικτυακής πειρατείας, θα μπορούσε μόνο οφέλη να προσφέρει σε όλες τις πλευρές.

Ο ρόλος των φορέων παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών;

- 3) Ποιός πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος των φορέων παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών στην εξάπλωση του φαινομένου της διαδικτυακής πειρατείας; Είναι απλοί ταχυδρόμοι που μεταφέρουν έναν κλειστό φάκελο ή έχουν γνώση του τι μεταφέρουν;

Οι φορείς παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών παίζουν σημαντικό ρόλο στο εν λόγω ζήτημα και αντιμετωπίζονται ως οι μόνοι αξιόπιστοι φορείς που παρεμβάλλονται μεταξύ δικαιούχου και προσβολέα-χρήστη του διαδικτύου και επομένως ακόμη και αν δεν είναι γνώστες του περιεχομένου που φιλοξενείται στο χώρο τους, είναι δυνατό μέσω ενημέρωσης από τους δικαιούχους να αποκτήσουν γνώση της υφιστάμενης προσβολής, οπότε και προκύπτει το ζήτημα ανάληψης εκ μέρους τους των δεουσών ενεργειών.

- 4) Ποιές είναι οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες οι φορείς παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών *ενδέχεται να έχουν γνώση του περιεχομένου μίας ιστοσελίδας ή μίας παράνομης πρακτικής που λαμβάνει χώρα στο δίκτυο που διαχειρίζονται; Πώς θα απαντούσατε για καθεμία των παρακάτω περιπτώσεων;*
- Όταν φιλοξενούν οι ίδιοι περιεχόμενο
 - Όταν διαμεσολαβούν για τη διακίνηση περιεχομένου που φιλοξενείται στο εξωτερικό
 - Όταν γίνεται χρήση του δικτύου τους για ανταλλαγή αρχείων μεταξύ χρηστών (peer to peer)
 - Άλλες περιπτώσεις;

Οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών κατά τη συνήθη ροή των πραγμάτων δεν έχουν γνώση του περιεχομένου των ιστοσελίδων που φιλοξενούν πλην των περιπτώσεων που λαμβάνουν γνώση δια εισαγγελικών εντολών, οπότε και μπορούν να εντοπίζουν τον προσβολέα νόμιμων δικαιωμάτων. Εξαιρέση αποτελεί η φιλοξενία περιεχομένου σε ιστοσελίδες ιδιοκτησίας των ίδιων των παρόχων, οπότε η ευθύνη τους εκτείνεται σε όλο το φιλοξενούμενο περιεχόμενο.

- 5) Πώς πρέπει κατά τη γνώμη σας να δράσει ένας πάροχος διαδικτυακών υπηρεσιών όταν *αποκτήσει γνώση για παράνομη δράση μέσω της χρήσης του δικτύου του από επιστολή, γνωστοποίηση ή καταγγελία που του γίνεται για παράδειγμα από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων που εκπροσωπεί δημιουργούς ή δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων; (π.χ., να στείλει σύσταση στον χρήστη της ιστοσελίδας, να τον προειδοποιήσει για ενδεχόμενη διακοπή της σύνδεσής του, να διακόψει τη σύνδεσή του, να γνωστοποιήσει τα στοιχεία του στους δικαιούχους για περαιτέρω νόμιμες ενέργειες, κ.ο.κ.;*) Ποιές από τις ανωτέρω ενέργειες θα ήταν πιο αποτελεσματική και γιατί;

Στην περίπτωση φιλοξενίας περιεχομένου, όταν ο φορέας παροχής της υπηρεσίας ενημερωθεί από τον δικαιούχο ότι μια ιστοσελίδα προσβάλλει δικαιώματά πνευματικής ιδιοκτησίας, ο φορέας αυτός θα μπορούσε **είτε να σταματήσει πλήρως την παροχή πρόσβασης στην επίμαχη σελίδα είτε να την απομακρύνει πλήρως από το διακομιστή του** με την υποχρέωση να ενημερώνει τον ιδιοκτήτη της ιστοσελίδας, ο οποίος θα έχει σχετικά δικαιώματα έγγραφης αντίρρησης. Ο φορέας παροχής της υπηρεσίας θα μπορούσε να προβλεφθεί να έχει υποχρέωση επαναφοράς του απομακρυσμένου περιεχομένου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει δικαστική διεκδίκηση εκ μέρους του δικαιούχου πνευματικών δικαιωμάτων εντός

συγκεκριμένου, περιορισμένου διαστήματος, αφού λάβει γνώση των στοιχείων του προσβολέα.

Σε ό,τι αφορά στις προσβολές που λαμβάνουν χώρα μέσα από **ιστοσελίδες του εξωτερικού**, μια δυνατότητα ενέργειας του παρόχου υπηρεσιών διαδικτύου θα ήταν η εκ μέρους του διακοπή της πρόσβασης σε αυτές τις σελίδες.

Σε ό,τι αφορά στις παράνομες ανταλλαγές προστατευόμενου περιεχομένου μέσα από συστήματα ανταλλαγής αρχείων (**peer to peer**), στο εξωτερικό ήδη έχει κατά κάποιο τρόπο προκριθεί το σύστημα του «three strikes regime» που περιλαμβάνει την αποστολή αρχικά ενός ενημερωτικού email στους συνδρομητές στους οποίους αντιστοιχούν οι «ύποπτες» IP Addresses, την προσωρινή αναστολή της πρόσβασης μετά την δεύτερη παραβίαση και στην επόμενη παραβίαση οριστική παύση της παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών. Στην Ιαπωνία έχει επίσης προταθεί (αλλά όχι αποφασιστεί) η δημιουργία «Μαύρης Λίστας» που εμποδίζει χρήστη του οποίου η πρόσβαση στο διαδίκτυο έχει παυθεί από έναν πάροχο διαδικτυακών υπηρεσιών να εγγραφεί σε άλλο πάροχο υπηρεσιών.

6) Θα δημιουργούσε ενδεχομένως προβλήματα κάποια από τις ανωτέρω ενέργειες; Ποιά και σε ποιούς;

Επιδιωκόμενος σκοπός όλων των προτεινόμενων ενεργειών είναι να επιτευχθεί η άρση προσβολών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που γίνονται με εμπορικό σκοπό. Κατά συνέπεια, η παύση παροχής υπηρεσιών διαδικτύου εκ μέρους ενός παρόχου, χωρίς να εμποδίζεται η πρόσβαση του χρήστη προσβολέα σε άλλο πάροχο, μπορεί να αποδειχθεί αναποτελεσματική και να προκαλέσει ζητήματα ανταγωνισμού.

7) Πιστεύετε ότι χρειάζεται τροποποίηση το υπάρχον νομοθετικό καθεστώς για κάποιες εκ των ανωτέρω ενεργειών και σε ποία σημεία;

Το υπάρχον νομοθετικό καθεστώς χρειάζεται να αναδιαμορφωθεί, προκειμένου να προσφέρει προστασία στους δικαιούχους δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Τα κεντρικά θέματα της αναδιαμόρφωσης θα μπορούσαν να είναι η προσθήκη υποχρεώσεων των ISP s ν' αναλάβουν ενέργειες στην περίπτωση παράνομης ανταλλαγής αρχείων εκ μέρους χρηστών των υπηρεσιών τους. Επιπλέον, διατάξεις που θα επιτρέπουν τη γνωστοποίηση υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις των προσωπικών δεδομένων χρηστών, οι οποίοι προβαίνουν σε αποδεδειγμένη παραβίαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στο διαδίκτυο στους δικαιούχους θα αποτελούσε μέτρα αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση της πειρατείας. (πρβλ απόφαση του ΔΕΚ (C-275/06 Promusicae v. Telefonica) που δεν αποκλείει τη δυνατότητα των κρατών μελών της Κοινότητας να θεσπίσουν σχετικές ειδικές διατάξεις).

8) Εκτός των δικαιούχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, πιστεύετε ότι από την πάταξη της πειρατείας υπάρχουν οφέλη για τους παρόχους υπηρεσιών Ίντερνετ και για το ελληνικό κράτος;

Για το ελληνικό κράτος η πάταξη της διαδικτυακής πειρατείας μπορεί να αποτρέψει επερχόμενο σοβαρό πλήγμα στην πολιτιστική παραγωγή της χώρας, συνεπακόλουθο της σημαντικής οικονομικής ζημίας που υφίστανται

οι έλληνες δημιουργοί. Περαιτέρω η πάταξη της διαδικτυακής πειρατείας είναι μονόδρομος, προκειμένου να επιτευχθεί η ενίσχυση της καινοτομίας και η σταθερότητα της πολιτιστικής βιομηχανίας.

Για τους παρόχους υπηρεσιών Διαδικτύου η πάταξη της πειρατείας θα ήταν επωφελής ως προς την απελευθέρωση εύρους ζώνης, που σήμερα χρησιμοποιείται για παράνομες δραστηριότητες και στερεί από τους παρόχους και άλλους φορείς την ανάπτυξη νόμιμων, κερδοφόρων δραστηριοτήτων.

Προτεινόμενες λύσεις αντιμετώπισης του φαινομένου

- 9) Θεωρείτε ότι η εφαρμογή τεχνικών φιλτραρίσματος θα είναι ένα αποτελεσματικό μέτρο αποτροπής της διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;

Οι τεχνικές φιλτραρίσματος έχουν προκριθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αυτορύθμιση του τομέα με σκοπό την προαγωγή ασφαλέστερου περιβάλλοντος διαδικτύου. Ωστόσο οι τεχνικές αυτές με την διαρκή εξέλιξη της τεχνολογίας καθίστανται επισφαλείς και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θα αποτελέσουν ένα πραγματικά αποτελεσματικό μέτρο αποτροπής της διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

- 10) Πιστεύετε ότι η υπογραφή μνημονίων συνεργασίας μεταξύ παρόχων υπηρεσιών ίντερνετ και δικαιούχων καθώς και η υιοθέτηση κωδικών δεοντολογίας από τους πρώτους θα βοηθούσε στην πάταξη της πειρατείας και στην υπερκέραση πρακτικών προβλημάτων;

Αδιαμφισβήτητα μόνο η έμπρακτη απόδειξη της επιθυμίας συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων μπορεί να αποδώσει κάποια αποτελέσματα στο ζήτημα της πάταξης της πειρατείας. Στο εξωτερικό οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου και εκπρόσωποι των δικαιούχων βρίσκονται ήδη σε συζητήσεις και διαβουλεύσεις. Η καταρχήν καταγραφή της επιδίωξης πάταξης της διαδικτυακής πειρατείας μπορεί να οδηγήσει και στην εξεύρεση δυνατών τρόπων αντιμετώπισης του προβλήματος.

- 11) Πιστεύετε ότι θα ήταν αποτελεσματική η ενσωμάτωση στα συμβόλαια παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών αυστηρότερων ρητρών αναφορικά με την προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;

Η προσθήκη αυστηρότερων ρητρών αναφορικά με την προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στις συμβάσεις παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών δημιουργεί στους χρήστες των υπηρεσιών αυτών υποχρέωση σεβασμού των συμβατικών τους υποχρεώσεων και ευθύνη εκ της συμβάσεως σε περίπτωση παραβίασής τους, ενώ περαιτέρω μπορεί να υπάρχει πρόβλεψη σχετικών συμβατικών κυρώσεων. Κρίσιμο ζήτημα θα είναι η διατύπωση των ρητρών προκειμένου να μη τοποθετηθεί ο χρήστης σε δυσμενέστερη θέση από αυτή

που κατέχει σαν καταναλωτής.

12) Συμφωνείτε ότι η καταπολέμηση της διαδικτυακής πειρατείας θα ελευθερώσει εύρος χρήσης (bandwidth) των δικτύων προκειμένου να αναπτυχθούν νόμιμες υπηρεσίες στο πλαίσιο της ψηφιακής Ελλάδας;

Είναι γνωστό ότι η παράνομη ανταλλαγή αρχείων στο διαδίκτυο καταλαμβάνει μεγάλο εύρος ζώνης, το οποίο αντίστοιχα απελευθερώνεται σε περίπτωση αποτελεσματικής καταπολέμησης του ανωτέρω φαινομένου. Με την ανάπτυξη των δυνατοτήτων νόμιμης διαδικτυακής εκμετάλλευσης των οπτικοακουστικών έργων η απελευθέρωση εύρους χρήσης των δικτύων καθίσταται κρίσιμη και ουσιαστική επιδίωξη όχι μόνο των δικαιούχων αλλά και των εμπλεκόμενων φορέων.

13) Έχετε κάτι άλλο να προτείνετε;